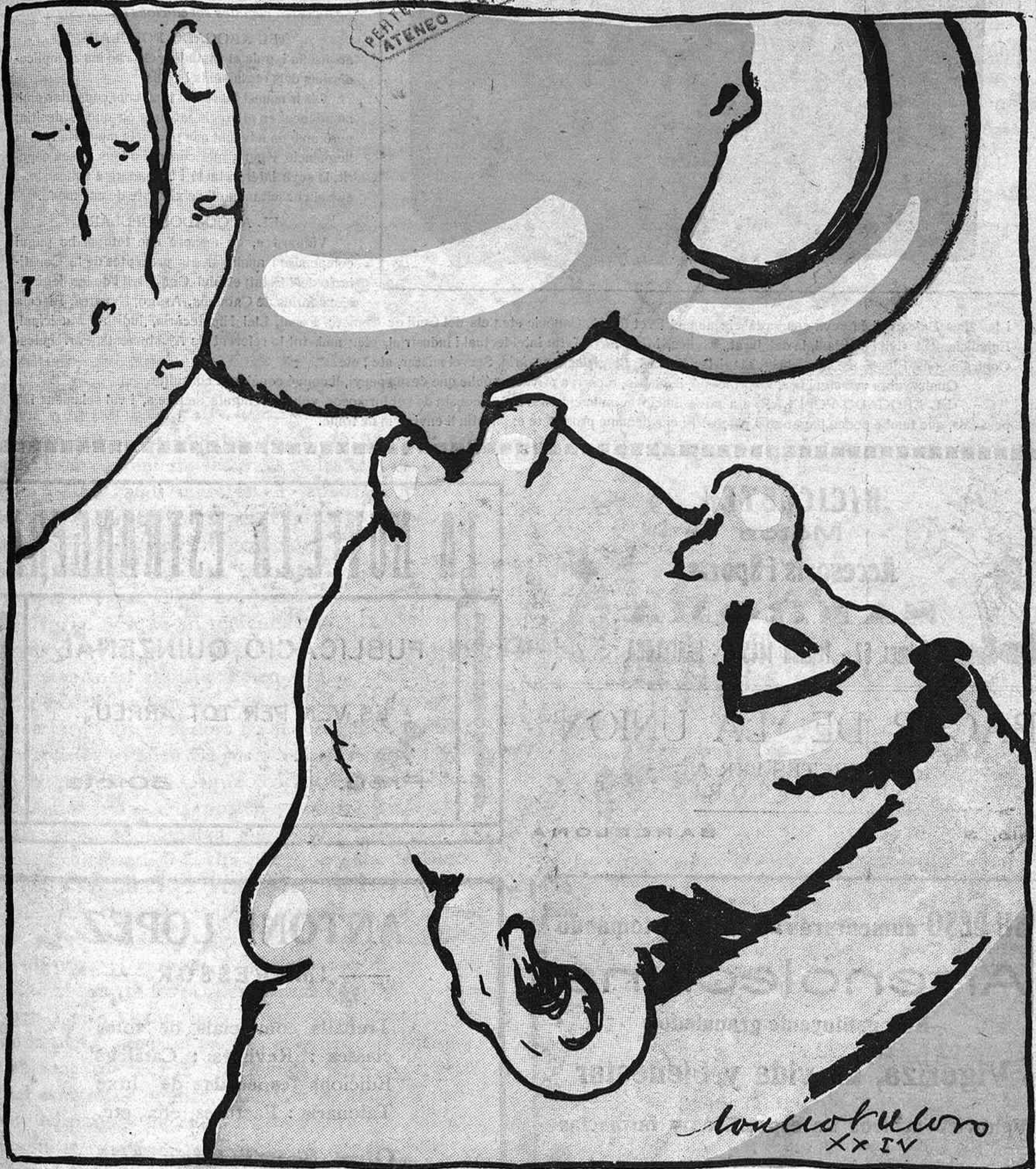

Barcelona 18 de Juliol de 1924

L'Esquella de la Torratxa

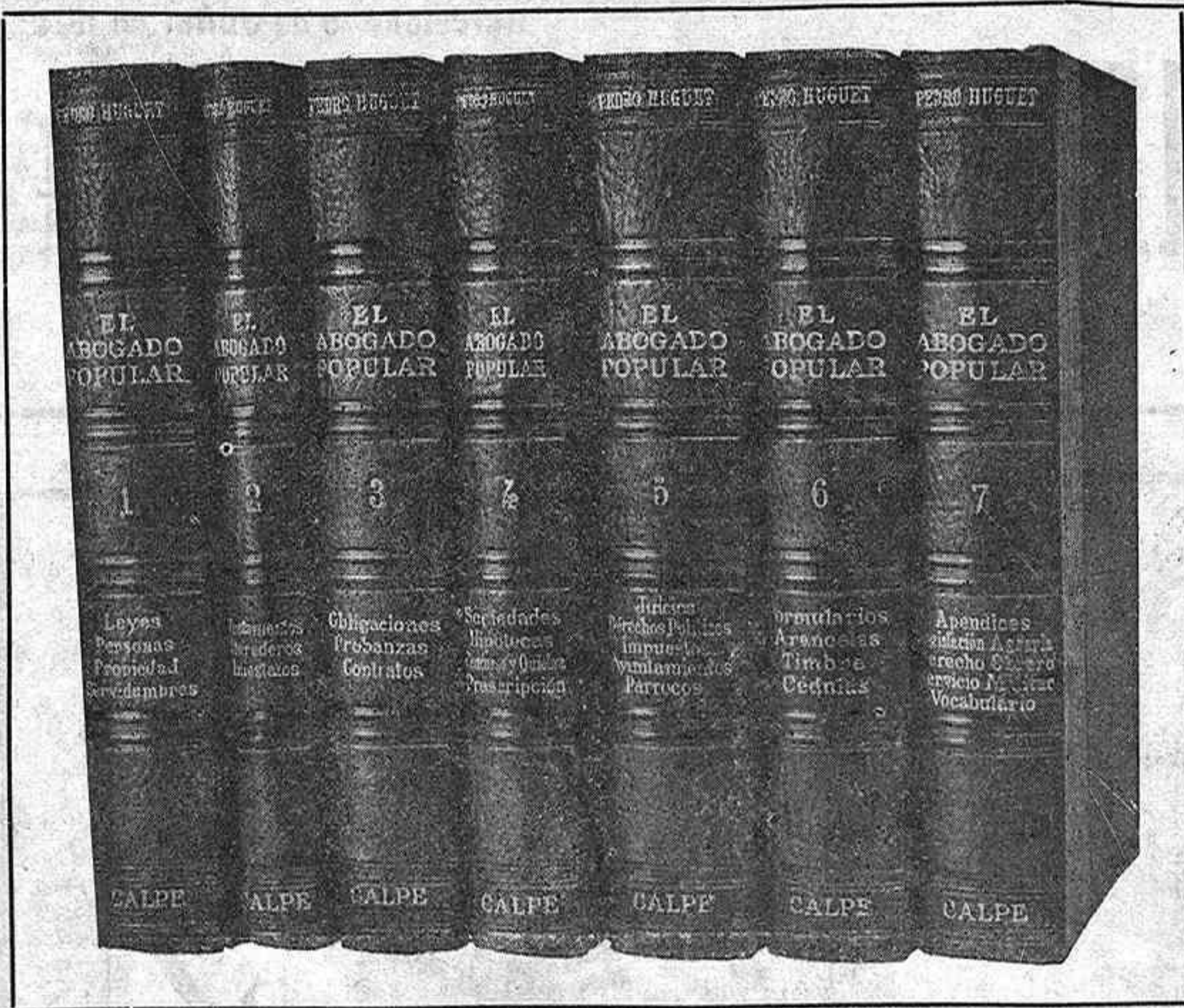
Any XLVII Número 2367 15 cèntims · Atrassats, 30

BIBLIOTECA
ATENEU

EL TURMENT DE LA SET

—Lo que somniem tots, que arribi la nostra i acabem la set!

Defensi vostè el seu dret!!!

Aquesta és la veu d'alerta, avui més valiosa que mai, que ens porta a parlar-li d'un llibre famós.

«EL ABOGADO POPULAR»

d'En Pere Huguet i Campañá, és l'anomenada obra, per tot arreu consultada i coneguda, que ha meregut el qualificatiu de «llibre mestre en l'ensenyament de les lleis».

Se'n porten venudes set edicions nombrosíssimes.

«EL ABOGADO POPULAR»

aconsella i guia al ciutadà pels canins complicadíssims dels reglaments i codis.

Obir aquest llibre val tant com consultar amb un advocat en el precís moment en que és desitja; però amb un advocat que porti a la memòria tota la legislació vigent, que conegui a fons el seu esperit, la seva interpretació i la manera d'aplicar-la, i que al consultant no li deixi dubte de cap mena.

«EL ABOGADO POPULAR»

Vulgaritza, de manera que tothom ho pugui comprendre i analitzar, els preceptes de la Constitució de l'Estat; els del Codi civil i de les legislacions forals de Catalunya, Aragó, Navarra, Biscaia

i les Illes Balears, i la seva concordància amb el Dret Romà, Canònic etc.; els del Codi de Comerç, Penal, Llei Hipotecària, Judicial, Municipal, Enjudiciament civil i criminal, la del Jurat, Aigües, Mines, Propietat intel·lectual i industrial, etc.; amb tot lo referent als Ajuntaments, Parròquies, Contribucions, Eleccions, Dret obrer, Llegislació social, Llegislació agrària, Servei militar, etc., etc.

Qualsevolga que sigui la seva professió, indústria, o càrrec privat o públic que desempeñi, li convé conèixer i consultar.

«EL ABOGADO POPULAR» La nova edició actualment en venda, consta de set formosos volums relligats amb tela, i val solament 125 pessetes, que també poden pagar-se a plaços. Si ens demana prospecte explicatiu li enviarem de franc.

BICICLETES
Motos
Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Teléfon 1445 A - BARCELONA

BAÇAR DE "LA UNIÓN"

OBJECTES PER A
E SCRIPTORI

Unió, 3

BARCELONA

LA NOVEL·LA ESTRANGERA

PUBLICACIÓ QUINZENAL

ES VEN PER TOT ARREU

Preu:

50 cts.

SU PESO aumentará rápidamente tomando

Arrenolecitina

Reconstituyente granulado

Vigoriza, da vida y bienestar

Venta en centros de específicos y farmacias

DEPOSITO: Conde del Asalto n.º 68, Farmacia

ANTONI LOPEZ

— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes classes : Revistes : Catàlegs Edicions especials de luxe Talonaris : Factures, etc., etc.

Olm, 8 : Telèfon 4115

BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Eliminats

Cap dels nostres atletes ha aconseguit una classificació honorable en els Jocs Olímpics de París. Al cap de tants anys de nedar i guardar la roba, no sabem nedar. Després de segles de córrer, no sabem córrer. Després d'escretir-nos en el joc del sabre, ignorem l'esgrima. Ens creïem ésser els primers futbolistes del món, i fórem els primers eliminats. Un zero va darrera del nostre nom.

Nosaltres, que som uns culs de cafè, teníem una plena confiança en els nostres atletes, que no coneixíem més que per fotografia, admirant les seves cames peludes, cames d'hom selvàtic, capaç de grimpar els arbres, d'anar corrent de les valls a les muntanyes, i els seus braços, amb muscles en muntanya russa, i després, el pit, un pit per a posar medalles, un pit per a donar-li. Per aquelles fotografies, el nostres atletes havien de triomfar, però es veu que no tenien més que fotografia i que el pit era postís i les cames, amb massa alegria, perquè hi tenien massa pèl, i els braços inflats com un pneumàtic. No eren més que portada de setmanari sportiu. Feien broma com tot lo nostre, però no sabien fer res més. I els corredors arribaren tard i els nedadors no aconseguiren la bota, i els futbolistes es feien els *goals* a si mateixos.

En Bagaria té raó. Aqueixos estrangers — deia en una caricatura — ens porten ventatja perquè han triat els jocs, no admeten els nostres, que són el «burru», i la carteta, i la rifa. I el joc dels cacauets. Heu estat als *toros*? Heu vist aquell venedor de paquets de cacauets que els llença an allà on els hi demanen, sigui «tendido», sigui llotja, sigui grada? On posa l'ull posa el cacauet. Cap llençador de disc i de llança, té al braç la força i l'exactitud d'aqueix Mingo, que per a més virtuosisme li manca un braç, i que, des de la plaça, envia el paquet al senyor de la llotja, o a l'aficionat de sota la presidència. Bé, doncs, si en lloc del campionat de disc, s'hagués establert el campionat del paquet de cacauets, el nostre compatriota es classificaria primer i guanyaria tots els records.

Desgraciadament en l'olimpiada no són admesos els nostres jocs, i hem fet un paper excessivament ri-

dícul. Això servirà per a abaixar la nostra vanitat d'homes que es creuen superiors. Pels ianquis i pels anglesos, ja hi passàvem, però en la nostra qualificació, els francesos són uns espanyols amb sort, els italians uns espanyols amb més escola de cant, però amb menys nervi, i el reste del món, sobretot si són americans, una mena d'indis o d'excèntrics. El punt dolç de l'home, som nosaltres. I quan sortim de casa i ens mesurem amb els altres homes, veiem que no podem lluitar més que en qüestió de braus, des dels matadors, an els que venen els cacauets.

PARADOX

Reflexions de secà

Les dones, primer viuen per a nines i jocs; després per a fer bestiejar homes i per a fer lleugereses; més tard, per a murmurar sens treva, i finalment per a remugar sordament tant com se pugui.

En les coses de la vida qui s'hi encaparra massa és un banau. Tot el nostre esdevenidor és pura casualitat. Si fins la nostra existència ho ha estat una casualitat! Perquè, qui ens diu que si al moment de llençar-nos a la vida haguéssim trucat a la porta, o per mil altres causes fisiològiques que podien ocórrer, nosaltres seríem lo que som?

Voleu que un poble sigui l'admiració del món? Que tingui dignitat. Que des del primer ministre al súbdit de més humil condició, tinguin consciència exacta de lo que són i vulguin enaltir-se dintre la seva esfera. Res més hi manca per a que un poble sigui l'admiració del món.

ABENIN

EL CAMP

IV

La casa de l'alegria

Aquest és un home no massa jove, però no vell encara, que estiueja al poble. És un home tímid, silenciós, que passeja amb un llibre a la mà. No és gaire amic dels senyors de la «colònia»: els senyors de la «colònia» li sembla que fan massa broma, però una broma idiota i ofensiva. Aquest home a voltes es detura, es posa un monocle, mira la mar blava, uns núvols de color de rosa, uns ocells. A voltes, acarícia a una criatureta bonica i bruta, li dóna unes monedes i li diu:

—Té, fill meu.

Aquest home, d'una tendresa gairebé malaltissa— ell viu a les afores, en una casa blanca i solitària— alguna nit compareix al Cafè del poble en un petit automòvil roig, que sembla empeltat de llagosta. El Cafè del poble està instal·lat al Centre Catòlic, i en les parets d'aquest centre catòlic hi han uns rètols graciosíssims:

SE PROHIBE
BLASFEMAR

Ell, el nostre amic—perquè ja és el nostre amic, com ho són tots els que sofreixen—s'asseu a una taula i demana al mosso una copa de ginebra. De seguida venen a fer-li companyia uns joves que li parlen de teatres, de llibres. Avui un d'aquests joves li ha dit:

—Que no ho sap que ens civilitzem? Que no ho sap que al poble ja tenim cabaret? Deu ésser pintoresc! Vol que ho anem a veure?

No, ell no sabia que al poble ja tinguessin cabaret, ell no creu que sigui interessant, però accedeix a anar-hi.

La casa de l'alegria és a les afores del poble, perquè aquesta mena d'alegria ofèn les bones costums i pertorba les digestions dels senyors. És una sala gran, irregular, de parets blanques, il·luminada per unes poques ampolles elèctriques. En un recó hi ha una taula de joc entorn de la que es reuneixen uns quants homes, avençant molt el coll, com si s'haguessin empassat una anou. En un altre recó un escenari esquifit, amb una decoració d'un cubisme prin itiu i ximple. Davant d'aquest escenari hi ha un piano llastimós de teclat groc, podrit com la dentadura d'un sifilitic, sobre el que està caigut, com desfet per un cop de puny, el pianista: un home brut, trist, amb barba de quinze dies. En un altre recó hi ha la finestra de la cuina per la que, de tant en tant, treu el cap, despeninat i espantós, la mestressa, que és boja. I al costat d'aquesta finestra una porta que dóna pas a una escala, i el t' u'ell. Al taulell hi ha l'amo: gros, inflat, apopèric, abjecte i repulsiu com un garipau.

Hi han, també, unes quantes taules de marbre, per

a la concurrència que crida, escandalitza, riu fort, diu obscenitats fastigoses i grapeja a les dones. Aquestes dones, que escup la gran ciutat, carn miserable de bordell i hospital, estan en l'últim graó de la seva vida i ja no poden caure més avall d'on han caigut, ja no tenen redempció possible.

Aquest home no massa jove, però no vell encara, s'asseu a una taula amb els seus amics. Els seus llavis es contreen amb una mueca de fàstic, de tristesa, al veure la misèria, la brutalitat que el volta. En la literatura, ridícula i llastimosa, que s'ha fet entorn del cabaret, s'ha parlat de les falses rialles de les dones que han caigut per amor i riuen amb ànima llatzerada. Això és mentida, ja que no hi ha cap dona caiguda per amor: cauen per vici, per misèria, per ximpleria. I quan riuen en el cabaret és que estan alegres. I estan alegres perquè són estúpides.

Aquestes de la casa de l'alegria ja no riuen, ja han rigut prou, ja no tenen ni esma, ho han perdut tot: fins l'alegria.

Una d'aquestes dones s'apropa, arreglant-se un somriure, a la taula del nostre amic. És una dona flaca, marcida, reventada. La pell del rostre té un color groc terrós, de tísica o de cocainòma, sobre els pómul molt acusats, sobre el nas prim i llagat. El nostre amic, en veure-la, s'aixeca, va a ella. Està un xic més pàlid que de costum i els seus ulls miops s'entelen de pietat. I diu, amb un pasme dolorós:

A LA PRESÓ

—Deu estar molt trist, sense amics que el vinguin a veure?

—Tots són aquí dintre a la gàbia, senyora!

UNA HISTÒRIA TRISTA

—Va començar a telefonar als set anys... i als vuitanta encara no tenia comunicació.

—Tu!

La dona l'ha mirat també, ha anat a barbotejar unes paraules, però de sobte, amaga el rostre entre les mans com avergonyint-se de plorar en la casa de l'alegria.

Ell pregunta, amb una tendresa infinita:

—Com has caigut tan baix, pobra criatura meva?

I la veu se li trenca d'emoció profunda. Ella el mira als ulls, il·luminats per la llum d'un passat feliç, i diu aquesta cosa terrible:

—Ja ho veus!

—Vols diners?

—No.

—Adéu, doncs!

—Adéu!—respon la miserable, i sembla despedir-se de la vida.

I aquest home no jove, però no massa vell encara, aquest home trist, més trist que mai, abandona amb els seus amics la casa de l'alegria, refugi de tota tristesa, de tota misèria, de tota brutalitat. Pels carrers negres de nit els amics el miren i callen.

LLUÍS CAPDEVILA

Unes paraules d'elogi

—I que n'és de bonica la Rabassada! Que n'és de bonica en aquestes nits d'estiu!

Com que és lluny no hi poden anar els pobres, i

això encara la fa més bonica a la Rabassada. Allà on hi hagi pobres no hi haurà ni elegància ni alegria.

Per això de la Rabassada se n'ha desterrat als pobres. Què hi farien els pobres en aquell restaurant, veient al Luigi ballar la *java*? Què hi farien en aquell saló, saló de *recreos* en el que la gent s'hi *recrea* tant que fins, no sabent a què jugar, juga a baldufa? Què hi farien en aquell parc esplèndid? Menjar-se l'herba?

A la Rabassada, doncs, només hi va bona gent: per bona gent entengui's gent de diners, d'automòbil propi. De totes maneres aquestes últimes nits, malgrat ésser de lluna i fer a Barcelona una calor espantosa, la bona gent s'ha abstingut de visitar la Rabassada. Per què? No ho sabem. Però ens estranya. S'hi està tant bé a la Rabassada! És tant bonic i tranquil el camí!

ELS «PELLS ROGES» DE BARCELONA

Barcelona està plena de «pells roges». Suposem que no serem sols en gaudir de tal privilegi i que lo mateix passarà a Madrid, Saragossa i Alacant.

Barcelona, amb aquests «pells roges», sembla una pel·lícula de *cow-boys*, pòlvora i corredisses, d'aquelles que, després de moltes desgràcies, acaben bé.

Aquests «pells roges» de Barcelona porten un barret de palla—que se'l mengen després, [a fi de

ALS BANYS

—Ja és ben fresc, ja, vostè, al fer-me semblants proposicions.
—Fresc? Fresc, ha dit? Que més voldria jo!

temporada—l'americana lligada, perquè no es perdin, un bastó molt groixut, com més groixut millor, que no els hi serveix més que d'entrebanc. Aquests «pells roges» són aficionats a la cossa, a la clatejada, i a tres o quatre esports més de la mateixa delicadesa, i com que no poden evolucionar a les muntanyes perquè les ocupen—ens referim a les muntanyes de la Rambla—els obrers del Metropolità, d'aquest Metropolità que sembla de crema i de tant tou s'ensorra per tot arreu, evolucionen des de les terrasses dels Cafès. Cal fer una advertència, abans: an aquests «pells roges» la gent els hi diu senyorets, però no cal fer-ne massa cas de la gent.

An aquests «pells roges» els hi agrada beure amb canyeta, perquè fa més fi i ells estan per la finura, i els hi agrada insultar a la gent. Ara mateix corre per Barcelona una dona, estrangera, vestida d'una manera llastimosa i ridícula. Però és que a Barcelona no és pot anar vestit d'una manera ridícula? És que no hi va ningú? Sí,—la mare d'un amic nostre va feta tot l'any un Carnestoltes—però no ens agrada que hi vagin els estrangers. En realitat la cosa no hauria d'ésser així, però, què hi farem si de nosaltres, per un estrafolari patricisme, no tenim cura, i insultem als de fora casa perquè van vestits d'una manera un xic detonant?

Lo que es podria fer és posar morrió als «pells roges» i així ho acabariem.

XARAU

Visió marroquina

LA BODA

Es un dia serè, com quasi tots els dies en aquest assedegat país; el sol llueix a més no poguer i és més enllà del segon terç de la seva ruta; cauen talment trossos de foc que rosteixen la mica d'herba que gosa treure brí i calcinen les pedres que amb tanta abundor ha prodigat la Naturalesa en aquest recó de món, a falta d'arbres.

Per l'espai, com ensumant a la presa a on poguer caure, evoluciona capriciosament un esparver tot roset, més enllà unes negres orenetes giragoncen empaitant-se, i, més enllà encara es veu un aeroplà volant pel camp contrari sotjant els amagatalls dels rifenys per a deixar-hi caure algun que altre resent que no es per cert, missatger de pau.

Mirant cap a ponent, al peu de les muntanyes, es divisa una cuca blanca, que a mida que s'acosta es va destriant en grupets i quan la tinc davant veig que es una espècie de processó que segueix un tortuós caminet. Els individus d'aquesta processó són sers humans vestits d'original manera a l'estil dels personatges Bíblics, amb vestits d'una sola peça de roba i amb calçat de naixement gairebé tots. Aquesta comitiva va escoltada per diferents genets que cabriolen continuament al seu davant i al seu darrera fent xiscles i enarbolant espingardes i fusells i disparant trets tot corrent, mentre els demás caminen cantant una monòtona cançó.

Del grup de la processó es destaca una forma humana montada en un ruquet o cavall que porta una

TELO ENLAIRE

NOVEDADES

Perquè ha tingut tant èxit a Madrid i a Barcelona, *Los Chatos*, aquesta comèdia dels senyors Muñoz Seca i Pérez Fernández? Perquè és d'ambient andalús? No, perquè l'andalusisme de *Los Chatos* no té, absolutament, cap valor pictòric ni espiritual.

Perquè s'hi canten *saetas*, mena de copla en tons molt aguts i iguals que, al pas del Crist acostumen a cantar les dones, i no els homes, quan han de demanar alguna gràcia al Crist que no poden demanar a ningú més? Tampoc, ja que la *saeta* no és pas un dels cants més bels del poble andalús, que té la *soleá*, el *fandanguillo*, la *petenera*, la *seguidilla gitana*. Potser perquè aquestes *saetas* les canta el Centeno? Tampoc, perquè el Centeno no és un Chacón, ni un *Cojo de Málaga*, dit sigui amb tot el respecte que tals artistes ens mereixen.

Doncs per què, perquè ha agradat tant *Los Chatos*? Aquí aniria bé una digressió de les afinitats electives de Goethe. *Los Chatos* és una comèdia ximple amb la que s'ha compenetrat un públic ximple, que no és tot el públic de Barcelona, sortosament, però sí bona part d'ell. No és més fàcil que a un llaminer li agradi un tortell de crema que un plat de *choucroutte*? Doncs també és més fàcil que a un ximple li agradi una comèdia ximple i no l'*Otelo*, el *Peer Gynt* o *El malalt imaginari*.

En *Los Chatos* tot és descentrat, deslloriat i poca solta: el diàleg, les situacions, els personatges. Hi ha un anglès tant idiota que es converteix al catolicisme quant sent els gemecs de la *saeta*. Això, aquest detall, va emocionar molt a les senyores de «Novedades».

TÍVOLI

Nosaltres no sabem si l'Emili Vendrell va cantar bé o malament el *Lohengrin*, perquè no hi entenem. De totes maneres que se'ns permeti una aclaració: tampoc creiem que hi entenguin els dits crítics musicals.

Però tenim un cert bon gust: ens agrada més la música de Schumann, Beethoven i Mozart, que la del senyor Guerrero, aquell de l'*Hay que ver*. Entesos?

Doncs bé! a nosaltres ens va agradar com En Vendrell, que és, diguin lo que vulguin, un gran cantant, va dir el *Lohengrin*. Que estava l'orquestra dos tons baixa? Però això és freqüent en tots els teatres del món, senyors!

Ademés d'En Vendrell, es distingiren la senyora Corominas i el senyor Fuster. Els coristes, com sempre. El vestuari, exceptuant el de les principals figures, com els coristes. El públic, convertint el teatre en un estable.

CÓMICO

Ric-Ric és una revista molt ben vista i molt ben resolta; és la revista més discreta, més correcta, més elegant que hem vist al «Cómico». I una de les més distretes que hem vist a Barcelona.

En *Ric-Ric* hi han quadros verdaderament notables: el de les juguines, per exemple, d'una gran visualitat i d'un fi humorisme.

Que no hi han tissús d'or i plata, ni riquesa de plomes? I això què hi fa? En el teatre el bon gust és sempre més necessari que el luxe. Del luxe se'n pot prescindir. Del bon gust, no.

En *Ric-Ric* hi han decoracions molt entonades de color, de gran efecte i modernitat. Hi han trajos llampants, música fàcil i alegre, un diàleg discretíssim i graciós, unes dones boniques. Si es reuneixen tots aquests elements, no s'aconsegueix una revista d'èxit? Doncs heu's aquí perquè l'èxit ha acompanyat aquesta vegada als autors i als intèrprets.

Bob

FILOSOFIA

—No em paríis mal de les dones honestes!
Què fariem nosaltres sense elles?

cucurulla virolada al cap tapant-li tota la cara i privant-li de veure res. Aquesta persona duta en tan estranya forma és una verge moruna promesa amb algun mocetàs moro que encara no la coneix i per la qual son pare ha rebut un grapat de diners, quelques bestiaris i quiscuns sacs d'ordi o blat, coses indispensables per a sellar el prometatge segons costum d'aquest país, i va en busca del ser amb qui ha de lligar-se tota la vida.

A la cua de tots segueixen diferents burrets amb sàrries d'espart tots carregats amb sacs d'ordi, blat i fruites i uns xais, cabres i bous, producte dels presents dels familiars i amics de la desposada.

Al fer entrada la nòvia al poble del xicot, és rebuda amb curses a cavall i salves pels qui li han d'ésser tutors familiars i després de la presentació al caid i arribada la nit, es fa una festa commemorativa, consistint en un tec, balls típics, cants i salves a desdir mentre els dos promesos fan la coneixença i s'estimen. A mitja festa es presenta un llençol en públic amb la demostració de la pèrdua de la virginitat de la nòvia i continua la festa amb el furor i entusiasme de que és capaç aquest poble exaltadís i guerrer.

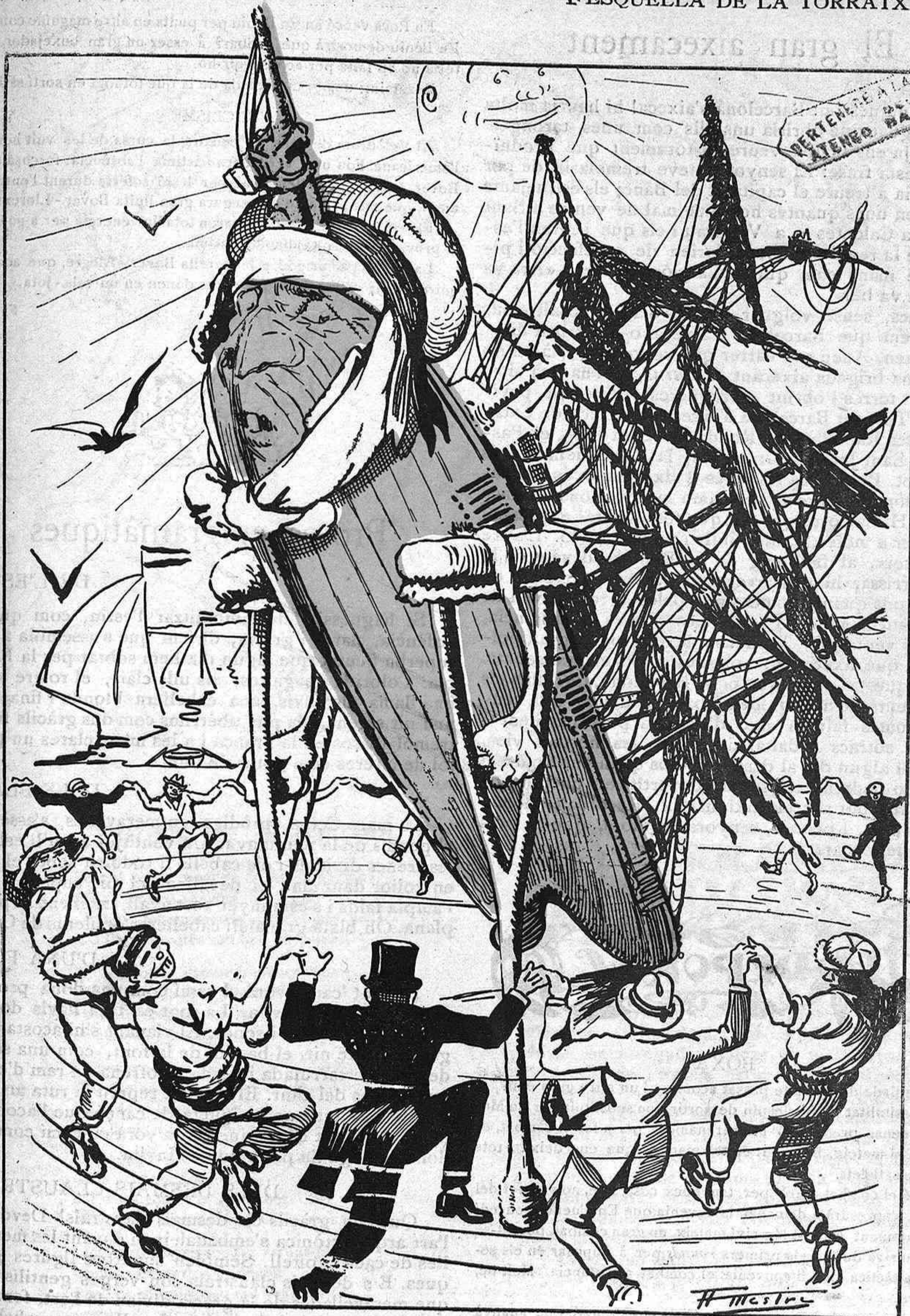
JACOBUS MOUS

INTRÈPID BARCELONÍ

—Haureu de pujar aquella collada, després vorejar aquell abim...
—No s'hi amoini: nosaltres rai que estem acostumats a passejar per la rambla de Barcelona!

EL VELER CENTENARI

—Tot ho arregleu amb ballades, vosaltres, però ni ballant, fareu tants anys com jo he fet!

El gran aixecament

Si diguéssim: Barcelona s'aixeca! hi hauria molta gent que obriria uns ulls com unes taronges. Ja ens sembla veure l'astorament que produïria aquesta frase: El senyor Esteve tremolaria de por i correria a treure el capitalet del Banc; els estiuejants passarien unes quantes hores de mal de ventre a Sant Hilari, a Caldetes o a Viladrau i els que senten l'esperit de la revolta s'aixamplarien de satisfacció i picant de mans com qui toca a glòria, dirien: «Ara va bé! Ara va bé!»

Doncs, sense volguer dir res d'això, nosaltres us assegurem que Barcelona s'aixeca o—més ben dit—l'aixequen. Aneu pel carrer que volgueu i allà on no hi ha una brigada aixecant *adoquins*, n'hi ha una altra aixecant terris i obrint clavagueres i aixecant paviments. Tot, tot Barcelona s'aixeca. La Plaça de Catalunya, les Rambles, la Ronda de Sant Pere, el Passeig de Sant Joan, la Gran Via, la Via Laietana... és a dir, tot. Però a les Rambles, l'aixecament és fantàstic, millor dit, és real, però amb proporcions fantàstiques. Hi ha coses que ni que fossin fetes expressament per a molestar al públic i perjudicar-lo. L'altre dia mateix, al bell mig de la Rambla, davant de la Portaferrija, hi descarregaren varies carretades de grava i uns quants homes amb pales la canviaven de lloc, tirant-la enlaire i a uns tres metres de distància, com qui venta blat. M'excuso de dir-vos la gran polsaguera que aixecaven, molestant a tots els transeunts. Amb aquesta calor que fa a Barcelona, que fins els pensaments se'ns liquiden abans d'arribar a la censura, només faltava això d'aquesta pols pestilent i aquests sotrac i daltabaixos per les nostres vies. Veiam si algun dia al despertar-nos quan ens voldrem llevar no podrem, car serem convertits en un pilot de fang. Prou pot succeir així mateix: Recordat, home, que ets pols. I penseu, senyors regidors, que en pols us heu de tornar.

BOXA

La vetllada de dissabte passat aconseguí un altre gran èxit.

Impossibilitat En Vallespín de sortir, fou substituït per En Murrall, qui sense preparació ni entrenament per a fer el combat, es superà a si mateix, boxejant de tal manera, que ens deixà a tots més que satisfets.

Perdé el combat, però per tan poca cosa, que, no satisfet del resultat, s'apresurà a demanar la revenja que En Cuenca concedí immediatament. Aquest téu així mateix, un gran combat, posant-se a la defensiva durant els primers *rounds* per a imposar en els següents la tàctica que li convenia: el combat a distància. Molt bé, un i altre!

El primer combat el feu Joung Ciclone - Mompó, que guanyà el primer per punts.

Seguí el de Moya - Meya. Un gran combat, que acabà en *match nul*. El primer es mostrà més batallador, el segon més científic.

En Roca vencé an En Boniu per punts en altre magnífic combat. En Boniu demostrà que arribarà a esser un gran boxejador. Matèria no en falta per aconseguir-ho.

Resumint: una gran vetllada de la que tothom en sortí satisfet.

CICLISME

Al Velòdrom de Sans es celebrà la cursa de les vuit hores a l'americana. Fou una verdadera llàstima l'absència forçosa d'En Bover, privat de participar-hi per lesió soferta durant l'entrenament, que ens privà de una segura gran lluita Bover - Llorens.

Els equips participants posaren tota llur energia per a guanyar la prova, que resultà disputadíssima.

La victòria somrigué a la parella Bover - Alegre, que aconseguiren 1,997 voltes. Més que no es donen en un vals - jota.

FERRÀN

Proses epigramàtiques

DE L'ESTIU

Si haguéssim de simbolitzar l'estiu, com que té ardència, claror i gràcia, diríem que s'assembla a una superba beutat que algun dia hem sobtat per la Rambla: Colorida de galtes, els ulls clars, el rostre clar, una flama als llavis, una cabellera blonda i fina com una nit serena, els pits ubèrrims com dos gràcils fruits tremoladissos en la branca i a les mans clares un penjol de cireres com gotes de llum.

DELS BLATS

La mare Ceres, pròdiga en meravelles, s'asseu en el pendís de la muntanya. Un ventitjol suau li esbullia les trenes divinals i els cabells li rodolen sobre el dors en volior daurada. Li devallen pel pit superb i per l'ampla falda i s'esmunyen rost avall, extenent-se per la plana. Oh, blats granats!: cabelleres opulents de Ceres.

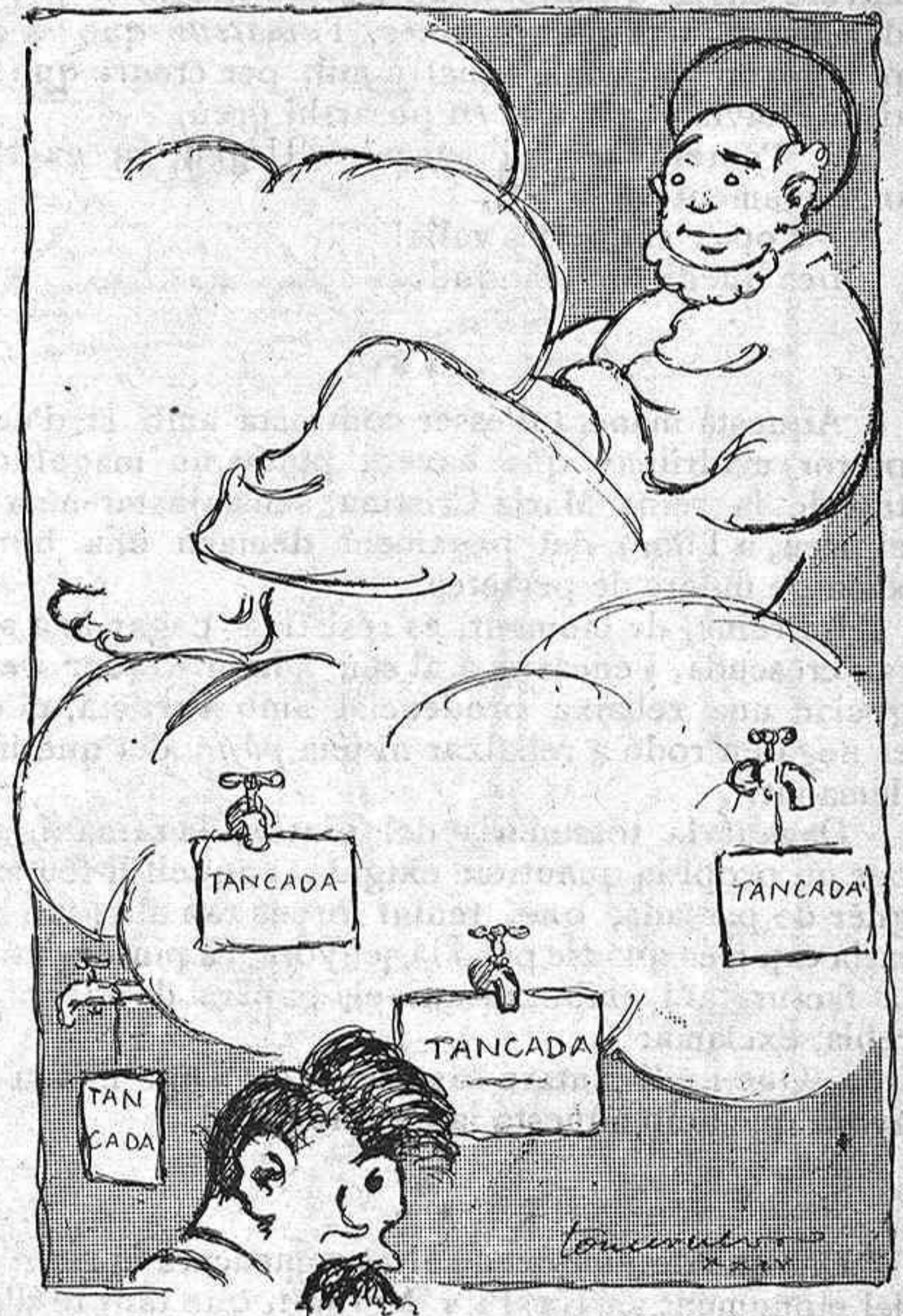
D'UNA FONT

La font canta vora el camí com una dona pròdiga de plers que us invita. La font és tota llavis dolços, àvids del bes fresc i sonor. El vianant s'hi acosta fadigat. Si és de nit, el bassiol de la font, com una safata de molsa estarrufada i gerda, li ofrena un ram d'estels tremolosos del cant. El vianant reprén la ruta amb un bes dolç a dins i una miqueta de cançó que l'acompanya... I la font canta que canta vora el camí com una dona pròdiga de plers que us invita.

DELS DESMAIS CLAUSTRALS

Que són gràcils els desmais claustrals! Devots de l'art arquitectònica s'embadaleixen davant les meravelles de cada capitell. Semblen superbes figures gòtiques. E's desmais claustrals són verges gentilíssimes que meravellades de la gràcia divina de l'art, fent una inclinació profunda, tomben les llargues cabelleres fins a terra.

S. P

NOTA DEL DIA

La pluja que tenim!

La pluja que voldriem tenir!

Donzella de la ganyota (1)

Perquè us he mirat de fit, oh, dona bella,
m'heu fet una ganyota displicent.
Gentil i amb un somris sou una meravella,
prò fent ganyotes sou ben altrament.

Però, a voltes, l'amor comença fent ganyotes
i va allisant la cara poc a poc
i somriu vergonyosa i sent al cor les notes
trontolladores, dolces, d'un mot vermell de foc,

i li espurnen els ulls i sent l'ànima boja
d'una follia santa que no es pot contenir
i li esdevé la galta tota roja
i els llavis li tremolen d'un dolç besar diví.

No hi jugueu amb l'amor, gentil donzella
de la ganyota displicent,
car, si us sobtés la santa meravella
de l'amor, canviariéu en un moment

i les vostres faccions tan arrugades
se us asserenarien de seguit
i potser em miraríeu mil vegades
perquè us mirés de fit.

SALVADOR PERARNAU

[NOU I VELL

Un admirador del gran pintor Fortuny m'ha en-
viat unes ratlles demanant-me fés constar que la Co-
missió encarregada d'alçar el pedró que perpetuï la
memòria de l'excels artista a Barcelona, no té cap
culpa de que les obres no vagin endavant, car els
primers milers de pessetes que es reuniren foren per-
duts en el puf del Banc de Barcelona.

Home! Jo no havia pas carregat el mort a ningú,
al queixar-me de la calma amb la qual es fan els mo-
numents entre nosaltres, sobretot quan tenen de glò-
rificar homes de mèrit. Vol el meu comunicant que hi
hagi un culpable?

Ja està: el Banc de Barcelona.
No li vindrà pas d'un tanto.

**

Per a demostrar la poca importància que donava a
les seves obres En Ricard Urgell, el celebrat pintor
que acaba de morir, en tindrem prou amb dir que

(1) Va per una lectora de L'ESQUELLA que em fa ganyotes cada dematí.

havent enviat a Londres un quadre magnífic pel qual demanava dues mil pessetes, l'amateur que va comprar-lo en va donar quatre mil, per creure que l'artista s'havia equivocat en posar-hi preu.

A l'enterar-se del succeït l'Urgell, va exclamar ingènuament:

—Potser sí que les valia!
I es quedà tan tranquil.

*
**

Aquesta manera d'ésser contrasta amb la d'aquell pintor madrileny que havent pintat un magnífic retrat de la reina Maria Cristina, sens ajustar-ne abans el preu, a l'hora del pagament demanà una borrratxada de milers de pessetes.

La reina, de moment, es resistí a pagar una suma tan crescuda, i encarregà al seu administrador de negociar una rebaixa prudencial amb l'artista, el qual es negà en rodó a rebaixar ni una pàfia del que havia demanat.

Davant la tossuderia del pintor, la reina li envià per un propi la quantitat exigida, i aquell li féu sapiguer de passada, que, tenint preus tan alts, no pintaria cap més quadre per a la senyora. El pintor entregà la factura i embutxacant els papers de Banc que rebia, exclamà:

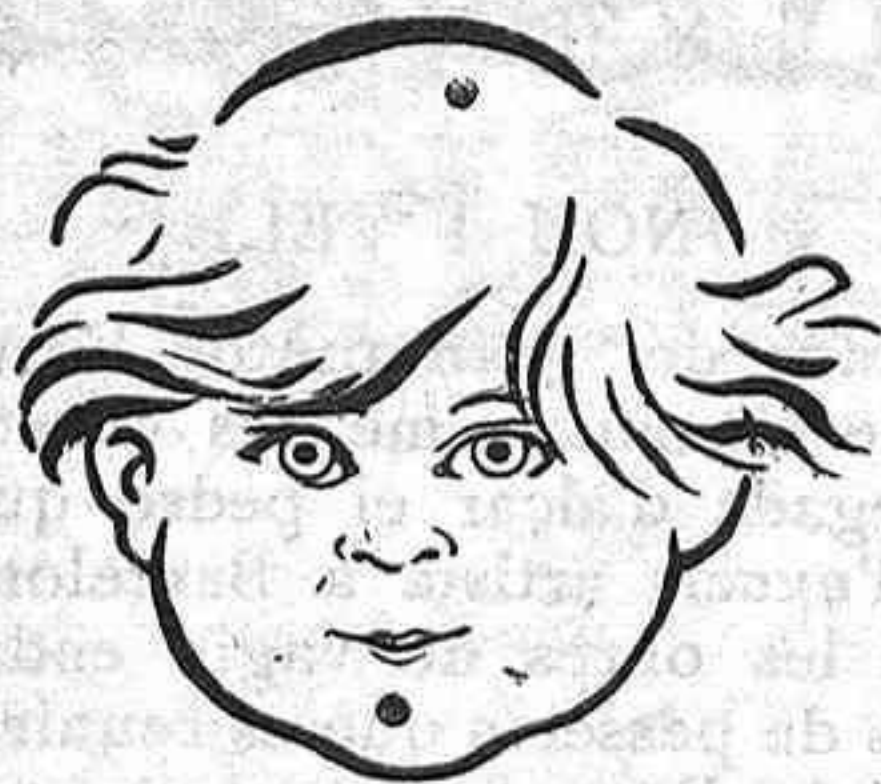
—Que no li pintaré cap més tela? Diga-li a la senyora que amb aquesta ja en tinc prou!

*
**

Diu que de l'un dia a l'altre començarà el montatge del monument an En Pi i Margall, que tant té d'embellir el Passeig de Gràcia. Les escultures sembla que estan llestes i a punt d'ocupar el seu lloc; els fonaments també estan acabats fa molt temps, i a l'Ajuntament hi ha algú que porta pressa per a veure l'obra acabada.

Oh, si hi ha presses rail

C. ARBÓ

Ets i uts

Enraonaven sis o set
de... si feia calò o fred,
i un digué:—Nois, ho veig brut;
volen que ho passem estret...
Doncs, que tothom vagi dret!—
I el pobre home és geperut!

FIDEL GRIFOL

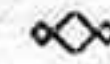

J. J. G. (Adgoz, Ceuta): Se li buscarà lo que desitja i procurarem que sigui cosa bona.—R. C.: El cuplet no pot anar, ni el deixariem anar.—P. A.: Aquella cosa tràgica no va, no senyor. No hi torni mai més. Lo altre pot passar.—A. G.: Ja en parlarem, sí senyor.—F. G. i E.: Està malament de mètrica, de puntuació i d'ortografia. Va al cove.—Ll. P. i S.: No, home, no! De cap manera! Que ens ha pres per xinos? De versos, creguim, no en sap fer tothom!—J. d'A.: Quina mala època per a la poesia catalana, no?—E. M. C.: Va a *La Campana*.—M. G. M.: Sí, senyor, anirà.—J. C.: Home, el seu treball ens ha sorprés. No està del tot bé, però vostè té condicions. Faci una altra cosa i enviï-la.

I quina calor que fa! No us ho podeu pas figurar, ni els que són a suar la carcanada a qualsevol poblet amb l'excusa de que estiuegen.

Mireu si en fa de calor, que abans d'ahir vàrem veure com Colom arronçava el braç per a eixugar-se el front.

I de les nenes desaparegudes?

—No s'en sap res.

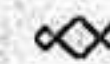
—Res? res?

—Es natural; ja no serien desaparegudes.

Nosaltres creiem que qualsevol dia ens escriuran des de la lluna, perquè si és tracta de blanques, la lluna ho és molt.

La cantatriu Pilar Alonso ha anat a Vich. A Vich la Pilar ha cantat un cuplet de la Rambla de les Devallades. No endevinarien mai que deia la graciosa Pilar Alonso en aquest cuplet? Doncs deia amb molta gràcia e ingenuïtat enginyosa, que l'arbre en el qual fou penjat En Bach de Roda encara es buit. La gent aplaudia i s'hi entusiasmava. Es de l'única manera que algun dia el poguem veure ple.

S'ha efectuat l'enterrament dels dos policies que moriren en l'accident automobilista ocorregut amb motiu del viatge regi.

Els vigatans—sempre tan atents—els han fet un enterrament brillant.

Ens han assegurat que eren moltes les cases endomassades amb cortinatges de totes menes com per a una processó.

Vaja, vigatans, em sembla que val la pena de morir-se encara que siga de riure o de fartanera per a poguer ésser enterrat amb coloraines.

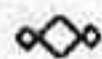

LA RADIOTELEFONIA AL CAMP

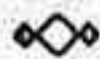
—Què sents? Què passa al món?

—Ai, no ho sé! Però sembla com si hi haguessin baralles i renyines per tots indrets! És sent un soroll!

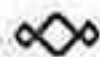
Les Rambles d'un quant temps ençà no són les Rambles. No, senyors, no. Si no tinguéssim por de que hi prenguéssiu mal, us diríem que ja hi podeu pujar de peus. Les Rambles no són les Rambles. Són la via làctea o carretera de Sant Jaume, amb cada sotrac que us fa veure les estrelles.

L'amnístia té els seus capricis i rampells. Si fos una senyora i la coneguéssim li diríem la senyora rampelluda i fins la denunciariem i tot per no ésser prou amant de les lleis i tenir aficions a la droga. Ara ha acariciat als expendidors de cocaïna i ha fet una ganyota als advocats.

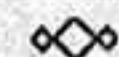

El nostre semi Ajuntament acordà donar tres mesos de temps perquè es traslladessin totes les vaques a fora de Barcelona. I nosaltres que ens crèiem que ja no n'hi havien de vaques. Ben mirat, encara hi ha qui la té per la mamella.

A la Casa Gran diu que hi han deu places d'urbà vacants. Als que les sol licitin, com a condició física, se'ls exigeix un metre setanta d'altura, o sia l'alçada de qualsevol regidor.

I de front? Quant han de fer de front? Almenys, almenys, l'ajçada d'un regidor també.

L'Institut Mèdic Valencià ha otorgat el títol de soci honorari a doctor Oliveras Devesa i al mateix temps ha premiat amb la Fundació Roel la seva monografia sobre estudis experimentals de *Bohemeria utilis*, qual treball representa el primer assaig d'aplicació de dit vegetal en cirurgia ortopèdica.

Aquest número
ha passat per la prèvia
censura militar

Impremta «La Campana» i «L'Esquella» :: Olm, 8.—Barcelon

—Ai, Pierrot, i que en saps, lladre, de tocar!

—No ho creguis, reina, amb els pianos de la CASA WERNER, fins els mancos poden tocar.
Es venen a la CASA WERNER, Ronda de la Universidad, 31, Telèfon 1474 A.

LA TECA

Cuina casolana de Catalunya

PEL CELEBRAT CUINER

Ignasi Doménech

PREU: 3 PESSETES

BARON DE HOLBACH

DEL AMOR CONYUGAL

Los esposos en la vida privada. Sus deberes. Sus placeres legítimos.

Un tomo, pesetas 2

DEL PLACER

*De la felicidad
y de la muerte.*

Un tomo, pesetas 2

DR. BEARSON

ETERNA LUNA DE MIEL

Secretos del lecho conyugal. Cartilla higiénica para los recién casados

Un tomo, pesetas 2

KARL VORLÄNDER

Historia de la Filosofía

Traducción de la 6.ª edición alemana por

J. V. VIQUEIRA

Pró'ogo de JOSÉ ORTEGA Y GASSET

Dos tomos 8.º

Pesetas 30

EL ARTE DE FUMAR EN PIPA

por LUIS CAPDEVILA

Pesetas, 1'50

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebalxes.

ELS NOUS RICS

—Quedis a dinar, *Caimitu...* I, quan la criada no sigui al menjador, no faci compliments, creguem: ja pot menjar amb els dits, ja!...